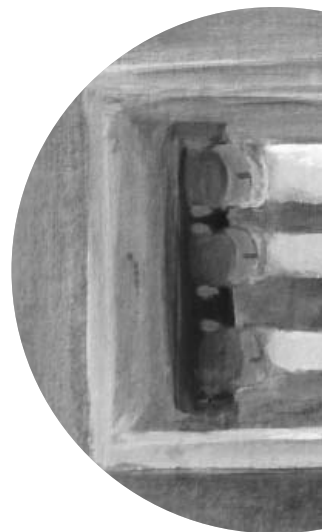

Eddig

Beszélgetés

Földi Gergely festőművésszel

KANYÓ EMMA

2012 novemberében, a salgótarjáni Nógrádi Történeti Múzeumban Eddig címmel nyílt meg Földi Gergely festőművész kiállítása. Ennek apropóján az összegzés lehetőségeiről, a családi kötelek és az alkotásfolyamat összefüggéseiről kérdeztük a művészt.

– A kiállításod címe az összegzés, a visszatekintés igényét, egy életszakasz lezárásának lehetőségét fogalmazza meg. Fontos számodra a lezárás és újrakezdés tudatosítása?

– Ritkán szoktam visszatekinteni, összegzéseket végezni saját magammal kapcsolatban. Persze vannak alkalmak – mint a mostani kiállítás is –, amikor nem kerülhetem ki. Ezek nem annyira rendszerező, alkotásokat időrendi sorrendbe helyező gondolatok, hanem inkább rácsodálkozások: milyen jó, hogy akkor még annyi energia volt bennem, amikor a *Teherautó* sorozat első képeit megfestettem, vagy mennyire érdekes számomra is, hogy a második sorozat ugyanebből a témából milyen lett. Ha sorba kellene szednem a meghatározó élményeimet, akkor talán az első, ami eszembe jut, amikor édesapám azt mondta egy rajzomra 19-20 éves koromban: „No, erre már ráírhatod a nevedet!” Ez azt jelentette, hogy akkor elértem egy szakmai szintet, ami alá lőni már nem nagyon illik. Persze mindig vannak rosszabb és jobb periódusok. Nem mindig sikerül az, amit eltervezek. A

főiskolán leltem rá arra a témakörre, ami még alapvetően most is a fő motívum a festményeimben. Ez volt az a világ, amiben jól éreztem magam. Technikailag olyan kihívásokat tárt elém, aminek volt esélyem megfelelni. A legfontosabb mégis az, hogy kialakult bennem egy olyan világfelfogás, amiben a képzőművészetnek, a művészetnek jelentősége volt. A hit, hogy képes az ember felelősséggel megváltoztatni a világot. Persze ezzel együtt a kétkedés is, hogy én vagyok-e a megfelelő ember erre. Mindebben nagyon sokat segítettek mestereim: főiskolai tanárom, Kovács László és édesapám, Földi Péter.

– *Mennyiben meghatározó számodra a környezet, ahol élsz/alkotsz?*

– Azt gondolom, hogy képeim élményalapúak. Élményeim nagy részét Somoskőújfaluban és Salgótarjánban éltem meg. Modelljeim nagy része itt található. Ez alapvetően meghatározza a viszonyt. Pontosan tudom, hogy hol láttam azokat a tárgyakat, melyekből később kép lett, vagy tisztán emlékezem arra a hatásra, mely egy másik képet szült. Mégis, környezetükből csak annyit mutatva, ami számomra elengedhetetlenül szükséges, nem válnak egy adott hely leíróivá. Ezáltal bízom abban, hogy egy tágabb értelmezést kaphatnak a képek, akár még jelszerűvé is válhatnak. Alapvetően mégis Tarján és Somos lenyomatai ezek, de még inkább az itt élő embereké.

– *Édesapád Földi Péter festőművész. Milyen a szakmai kapcsolatotok? Mennyire kíséritek figyelemmel egymás munkáit, a képek alakulását?*

– Amikor először küldtem országos tárlatra képet, mielőtt megírtam volna a műtárgyleírást a kép hátára, apa megkérdezte, hogy mi lesz az alkotói nevem. Gondolkodjak rajta. Gondolkodás nélkül mondtam: Földi Gergely. Ez a nevem. Tudom, azzal, hogy felajánlotta a lehetőséget, hogy más nevet válasszak, meg szeretett volna védeni attól, ami sokakban felmerül, hogy én legyek „a Földi fia”. Ennek vannak előnyei, amikkel igyekeztem nem nagyon élni, és vannak hátrányai, amiről meg nem kell tudomást vennem. Vitathatatlan előny, hogy édesanyámmal együtt egy olyan környezetet teremtettek számunkra, ahol létjogosultsága volt a művészeteknek, ereje volt a világ megváltoztatásába vetett hitnek. Természetesen rengeteg szakmai tanácsot is kaptam. A képeimet mindig megmutatom neki. Kikérem véleményét. Visszafelé nem működnek ilyen jól természetesen a dolgok. Próbálok én is aktívan részt venni ebben a dialógusokra épülő folyamatban, de nem igazán sikerül. Apa mondja mindig, de én is érzem néha, hogy a kép alkotásában van egy pillanat, amikor a kép átveszi az irányítást. A kialakult rendszer szüli a következő motívumot, akár ecsetvonást. Ebben a pillanatban a művész nem más, mint egy eszköz, a kép, vagy valami más kezében. Persze ezen kívül vannak nagyon munkás részek is, amiket meg kell csinálni, hogy kép legyen a kép. Ebben a folyamatban esetleg adhatok tanácsokat, de az előzőben nem igazán.

– A képeiden legtöbbször a hétköznapokban használatos tárgyak, eszközök szerepelnek, gyakran több szemszögből, több változatban ábrázolod ezeket. Szándékosan vonod ki az embert a képből?

– Gépek, tárgyak, használati eszközök, ritkán téri helyzetek, melyek ember nélkül segítettek megfogalmazni legalább a problémát. Ez a tárgyi, épített világ mégis magán viseli az ember nyomát. Hisz ő alkotta, bontotta, változtatta. Ez egy olyan világ, amiben én élek. Valószínűleg még sokan mások is. Lehet, hogy másoknak is emlékeket hordoz egy teatúzhely, egy bojler, de ha nem, akkor legalább felismerik azokat. Lehet, hogy azt is észreveszik, hogy a tárgyak kiszolgáltatottsága, funkcionalizmusa, vagy éppen feleslegessége mellett jelen lehet egyfajta feladatvállalás is. Könnyű nekik, hisz egy tárgy nemigen tud mást tenni, mint a feladatát. Mégis, néha segítségre lelnek. Védve vannak a fagytól, a hidegtől, a kiszáradástól... Törődnek velük. Ez a törődés, ami igazán megidézi nekem ebben a világban az embert. A kiszolgáltatottság, a tehetetlenség mellett megjelenik a gondoskodás, az ember igazi jelenlétére utalva. Talán arra is, hogy vannak még emberek, jó emberek.

– Számodra mit jelentenek a képből megfogalmazott valóságdarabok? Múltat? Jövőt? Jelent?

– Élményt. Legalábbis majdnem mindig élményen alapulnak. Valóságot. Szeretném hinni, hogy attól, hogy átélem az élményt, és megpróbálom azt megfesteni, az a valóság egy lenyomata lesz. Vágyat is jelentenek. Vágyat, hogy az én képeimmel is történjék meg az a csoda, hogy megállítanak egy embert. Állítsák meg és késztessek gondolkodásra. A befogadó kommunikáljon a képpel, velem. Ha megtette, lássa egy kicsit úgy a világot, hogy van még bőven mit tenni benne azon kívül is, mint amit eltervezett eddig.

